

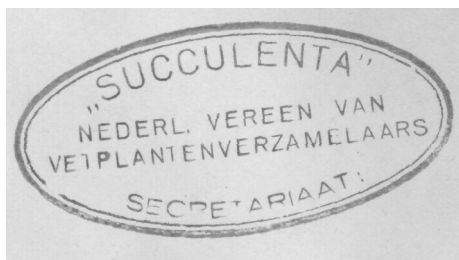
# SUCCULENTA

---

ORGAAN VAN DE NEDERL.  
VEREENIGING VAN VET-  
PLANTENVERZAMELAARS

---

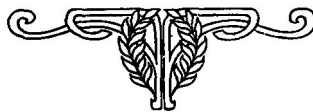
1<sup>E</sup> TOT 3<sup>E</sup> JAARGANG  
(1919 - 1921)



# I N H O U D .

|  |  |
|--|--|
| Aanbevelenswaardige vetplanten                       | I 5 - II 14  |
| Aan de Leden   | III 3  |
| Adresveranderingen                                   | II 24, 30, 38, 42, 46, 53 - III 27, 32, 38, 44, 58, 67, 74 |
| Afkortingen  | III 58   |
| Aloë variegata                                       | II 39  |
| Archief  | I 6 - II 16, 20, 24, 38 - III 17, 27                       |
| Begrooting 1920                                      | II 2   |
| Bibliotheek  | I 3, 6 - II 12, 24 - III 3, 17, 38, 44                     |
| Britton N. L. & J. N. Rose „The Cactaceae”           | II 51 - III 67   |
| Britton N. L. „The Cacti of Trinidad”                | III 51   |
| Bryophyllum crenatum                                 | II 19  |
| Bijdragen tot de kennis der Crassulaceae             | II 22, 25, 43, 47 - III 22, 33, 45, 59                     |
| Cactussen in den winter                              | I 19   |
| Cactusliefhebbers                                    | II 23  |
| Calumordoos  | II 19, 39  |
| Cereus Baumannii                                     | III 68   |
| Cereus flagelliformis                                | III 15   |
| Cereus Sylvestrii                                    | III 9  |
| Ceropegia's  | I 10   |
| Ceropegia Woodii                                     | III 29   |
| Coöperatief aankopen van Vetplanten                  | II 15  |
| Contributie  | I 4, 8, 10, - II 16, 38, 42 - III 20, 27, 44, 58           |
| Crassulaceae   | (zie: Bijdragen tot de kennis der Cr.)                     |
| Crassulaceae Statistiek en Geografische verspreiding | III 12   |
| <del>Drogen van Cactusbloemen</del>                  | III 63   |
| Echinocactus gibbosus                                | I 12   |
| Echinocactus mamulosus                               | II 20  |
| Echinocactus Ottonis                                 | I 4  |
| Echinocactus Williamsii                              | II 2   |
| Een bloeiende Agave                                  | III 51, 57   |
| Een Cactus als Kerstplant                            | III 80   |
| Een groet uit het Land der Bergen                    | III 18   |
| Een lastig onkruid                                   | II 13  |
| Een miniatuurbloempje                                | II 40  |
| Euphorbia's  | II 49 - III 11   |
| Euphorbia Schimperii                                 | I 11   |
| Financiëel verslag                                   | (1919) II 2 - (1920) III 2                                 |
| Grondsoorten voor Vetplanten                         | III 28   |
| Het in bloei krijgen van Echinopsis-soorten          | I 13   |
| Het veredelen van Cactussen                          | III 21   |
| Hongerculturen                                       | III 36, 39   |
| Huishoudelijk Reglement                              | I 3  |
| Iets uit de levensverschijnselen der Cacteeën        | I 14, 18, 21   |
| Inleiding  | I 1  |
| Italiaansche Reisindrukken                           | III 33   |
| Kamerkasjes  | I 17   |
| Kas met Cactussen in het Rengerspark te Leeuwarden   | III 76   |
| Korte wenken   | I 6 - II 30  |
| Kring 's-Gravenhage en omstréken                     | III 76   |
| Kultuurervaring                                      | III 43   |
| Lectuur voor den winter                              | I 20   |
| Ledenlijst   | I 8, 22 - III 4  |
| Liefhebbers  | I 9  |
| Mammillaria crusigera                                | II 41  |
| Melocactus-zaailingen                                | III 63   |
| Mesembrianthemums                                    | II 52  |
| Mesembrianthemums van den Sphaeroideagroep           | II 35 - III 73, 77   |

|   |   |
|---|---|
| Mesembrianthemum calcareum                        | 1 19  |
| Misvormingen bij Cactussen                        | II 45   |
| Mooie Opuntia's                                   | II 32, 36   |
| Naar de winterkwartieren                          | III 62  |
| Neoabbotia (een nieuw Cactusgeslacht)             | III 50  |
| Nieuwe leden                                      | I 8 - II 1, 12, 16, 20, 24, 33, 38, 42, 46, 53 - III 17, 27, 32, 38<br>43, 54, 58, 67, 74, 80 |
| Notocactussen                                     | III 30, 47, 55, 63, 69, 75  |
| November  | III 72  |
| Nut der Cacteeën                                  | I 7   |
| Onze Vetplanten in Mei                            | I 21  |
| Onze Vetplanten in September                      | II 41   |
| Onze Vetplanten in vroeger dagen                  | III 16  |
| Op den uitkijk                                    | II 7, 11, 15, 50 - III 9, 18, 26, 43, 50, 58, 67  |
| Othonna crassifolia                               | II 30   |
| Over het zaaien van Cactussen                     | II 37   |
| Penningmeester                                    | II 30, 33, 38   |
| Personalialia                                     | I 11 - III 66   |
| Phyllocactussen                                   | III 41  |
| Propaganda  | III 8   |
| Prijscouranten                                    | II 16, 42 - III 17  |
| Rectificatie                                      | I 12 - III 67, 74   |
| Rotsbeplanting                                    | III 58  |
| Ruilrubriek                                       | II 12, 20, 42, 46 - III 20, 27, 38  |
| Sempervivum tectorum                              | I 5   |
| Senecio Haworthii                                 | III 57  |
| Stapelia's  | II 31   |
| Statuten  | I 1   |
| Tentoonstelling                                   | II 23, 29, 34 - III 18, 57  |
| The Cactaeae                                      | II 51 - III 67  |
| The Cacti of Trinidad                             | III 51  |
| Uit onzen lezerskring                             | I 16 - III 42   |
| Van alles wat                                     | III 7   |
| Verdeeling zaden                                  | II 38, 42, 46   |
| Vergadering                                       | III 53  |
| Verkiezing Voorzitter                             | II 53   |
| Verplanten  | III 26  |
| Verskillende grondsoorten voor Vetplanten         | III 28  |
| Verslag over het jaar 1919                        | II 1  |
| Verslag over het jaar 1920                        | III 1   |
| Vetplanten bestellen                              | III 19  |
| Vetplanten-enquête                                | II 34, 38   |
| Vetplanten-tentoonstelling Antwerpen              | II 29   |
| Vetplanten-verzameling Sophus Continho te Hamburg | III 19  |
| Voorjaarsbehandeling der Vetplanten               | III 17  |
| Vruchtvorming bij Echinopsis                      | III 63  |
| Wie is Cactusliefhebber?                          | II 23   |
| Winterbehandeling der Vetplanten in ouden tijd    | II 53   |
| Xerophyten  | III 72, 72  |



# SUCCULENTA

Orgaan van de Nederl. Vereeniging van Vetplantenverzamelaars

Secretariaat: G. D. DUURSMA, B 140 HUIZUM bij Leeuwarden

## INLEIDING.

Zoo verschijnt dan hierbij eindelijk het eerste nummer van het orgaan dat ons, liefhebbers en verzamelaars van Vetplanten, moet vereenigen. Of het levensvatbaarheid zal hebben? Dit hangt af van Uw aller medewerking, waarop wij nog eens een ernstig beroep doen.

Velen gaven zich reeds op als lid, echter zijn er ook nog vele bekende liefhebbers, die niets van zich lieten hooren. Mogen wij dezulken opwekken, na het ontvangen van dit eerste nummer, zich onverwijld als lid op te geven bij den Secretaris onzer Vereeniging?

Dan alleen kan ons blaadje op geregelde tijden verschijnen, anders zullen de financiën spoedig uitgeput zijn !

Enkele opmerkingen wenschen wij in deze „Inleiding” nog ten beste te geven.

In de hieronder volgende Statuten en Huish. Reglement is o.i. het doel en streven onzer Vereeniging duidelijk genoeg weergegeven.

Daar wij over het geheele land verspreid wonen, kunnen vergaderingen moeilijk worden gehouden, alleen op plaatsen waar zich meerdere liefhebbers bevinden, zal het mogelijk zijn onderafdeelingen op te richten en kunnen de leden onderling gemakkelijk voeling houden. Ons orgaan, „Succulenta” moet dus in de meeste gevallen de mondelinge besprekingen vervangen. In dit blaadje zal elk lid, op beknopte wijze, het nieuws uit zijn verzameling kunnen mededeelen, terwijl zij die inlichtingen betreffende Vetplanten of hare verzorging wenschen, verzocht worden hun vragen aan den Secretaris onzer Vereeniging toe te zenden, met bijvoeging van 5 cents postzegel indien men persoonlijk antwoord terug verlangt, anders worden de vragen in het eerstvolgend nummer beantwoord.

Van welwillende opmerkingen zullen wij steeds, zooveel mogelijk, een dankbaar gebruik maken, terwijl ieder lid, ook door het inzenden van een artikeltje, verzocht wordt de gewenschte verscheidenheid in ons blaadje aan te brengen.

En zoo steken wij dan van wal, rekenend op Uw aller sympathie en medewerking!

Dat de jonge Vereeniging moge groeien en bloeien en een klein steentje bijdragen tot de verheffing der natuurstudie in het algemeen en der vetplantenliefhebberij in het bijzonder!

Het bestuur der N. V. v. V.:

H. W. FERRÉE. Utrecht, Voorzitter.

C. H. PRINS, Haarlem, Penningmeester.

G. D. DUURSMA. Huizum, Secretaris.

## STATUTEN

### der Nederlandsche Vereeniging van Vetplantenverzamelaars.

Art. 1. De Nederlandsche Vereeniging van Vetplantenverzamelaars, opgericht 16 Juni 1919, stelt zich ten doel : bevordering van de studie en van het kweken en verzamelen van Vetplanten [Succulenten].

Art. 2. De Vereeniging tracht haar doel te bereiken door:

- a. het verzamelen van gegevens omtrent hier te lande aangelegde Vetplantenverzamelingen;
- b. bevoordering van den aanleg en de instandhouding van Vetplantenverzamelingen ;
- C. bevordering van theoretische en practische studie op het gebied van Succulentenkunde ;

- d. het verleenen van voorlichting aan hen, die een Vetplantenverzameling wenschen aan te leggen;
- e. alle andere wettige middelen die aan het doel der vereeniging bevorderlijk kunnen zijn.

Art. 3. De vereeniging bestaat uit: eereleden, donateurs en leden.

Zij allen hebben stemrecht.

Art. 4. Tot eerelid kunnen benoemd worden personen, die zich jegens de vereeniging, of het doel hetwelk zij nastreeft, bijzonder verdienstelijk hebben gemaakt. Zij worden op voordracht van het bestuur benoemd.

Art. 5. Als donateur kan ieder toetreden, die de vereeniging wenscht te steunen, hetzij door een jaarlijksche bijdrage, hetzij door een gift in eens. Het bedrag dier bijdrage of gift wordt geregeld bij Huish. Reglem.

Art. 6. Als lid kan ieder toetreden, die de vereeniging wenscht te steunen en een jaarlijksche contributie betaalt, waarvan het bedrag bij Huish. Reglem. wordt geregeld.

Men kan donateur of lid worden door zich bij een der bestuursleden op te geven ; omtrent de toelating, zoowel van leden als donateurs, beslist het dagelijksch bestuur.

Art. 7. Het donateur- of lidmaatschap vervalt:

- a. door het niet betalen van verschuldigde contributie;
- b. door opzegging, minstens een maand voor het eindigen van het loopende vereenigingsjaar ;
- c. door overlijden;
- d. door ontzetting, nader bij Huish. Reglem. te regelen.

Art. 8. De geldmiddelen der vereeniging bestaan uit:

- a. contributies en giften;
- b. schenkingen, legaten, erfstellingen en toevallige baten ;
- c. subsidies.

Art. 9. Het bestuur bestaat uit tenminste drie en ten hoogste vijf leden, gekozen uit en door de donateurs en leden en wel uit een door het bestuur op te maken bindende voordracht van twee personen voor elke open plaats.

Zij hebben gedurende drie jaren zitting.

Jaarlijks treden volgens te maken rooster zooveel mogelijk  $\frac{1}{3}$  der bestuursleden af. Zij zijn terstond herkiesbaar.

Het bestuur benoemt uit zijn midden den voorzitter, secretaris en penningmeester. Deze vormen het dagelijksch bestuur.

De werkzaamheden der afzonderlijke bestuursleden en hunne eventueele vervanging worden geregeld bij Huish. Reglem.

Art. 10. Het bestuur vertegenwoordigt de vereeniging in en buiten rechten.

Art. 11. Het vereenigingsjaar loopt van 1 Januari tot 31 December.

Het eerste vereenigingsjaar wordt geacht te loopen van 15 Juni tot 31 December 1919.

Art. 12. In verschillende deelen des lands, waar zich meerdere vetplantenverzamelaars dicht bijeen bevinden, kunnen afdelingen worden opgericht met eigen bestuur. Hare leden betalen echter aan de Nederl. Vereeniging de gewone contributie, welke bij Huish. Reglem. is vastgesteld.

Art. 13. Alles wat niet of niet voldoende in deze statuten is geregeld, wordt nader bepaald bij Huish. Reglem.

Art. 14. Een besluit tot verandering der statuten of tot ontbinding der vereeniging, kan alleen genomen worden op een opzettelijk daartoe belegde vergadering, met minstens  $\frac{2}{3}$  der uitgebrachte stemmen en wanneer minstens de helft der volgens artikel 4 stemgerechtigde leden aanwezig is. Is dit niet het geval, dan moet de beslissing tot een volgende vergadering uitgesteld, op welke, onverschuldig het aantal aanwezige leden, een besluit wordt genomen.

Bij ontbinding van de vereeniging beslist de algemeene vergadering, die tot ontbinding besluit, op welke wijze de bezittingen der vereeniging zullen worden verdeeld.

Het bestuur wordt met de vereffening belast.

Het voorloopig bestuur :

H. W. FERÉE, Utrecht, Voorzitter,  
G. D. DUURSMa, Huizum, Secretaris.  
C. H. PRINS, Haarlem, Penningmeester.

---

# Huishoudelijk Reglement der Nederlandsche Vereeniging van Vetplantenverzamelaars.

Art. 1. Daar de leden der Nederlandsche Vereeniging van Vetplantenverzamelaars bezwaarlijk in vergadering bijeen kunnen komen, zullen alle belangrijke zaken de Vereeniging betreffende, schriftelijk ter algemeene kennis worden gebracht.

Art. 2. In verband met het bepaalde in het vorige artikel en in art. 3 der Statuten, zal worden overgegaan tot uitgave van een eigen tijdschrift, waarin door het bestuur geregeld verslag harer werkzaamheden moet worden uitgebracht.

Over alle andere aangelegenheden, het tijdschrift betreffende, beslist het bestuur.

Art. 3. Zoo mogelijk zal ten behoeve der leden een vakbibliotheek worden opgericht, welke berust bij den secretaris.

Over de voorwaarden, volgens welke deze boeken voor de leden beschikbaar zijn, beslist het bestuur.

Art. 4. Donateurs betalen een bijdrage van tenminste vijf gulden per jaar, of storten een bedrag in eens van tenminste vijftig gulden.

Leden betalen een contributie van minstens f 1.50 per jaar, desgewenscht wordt deze elk jaar nader door het bestuur vastgesteld.

Evenals de donateurs ontvangen zij het tijdschrift gratis.

Art. 5. Indien donateurs of leden zoozeer in strijd handelen met de belangen der Vereeniging, dat het gewenscht is, ze als zoodanig te ontzetten, kan dit geschieden op voorstel van het bestuur, door minstens  $\frac{2}{3}$  der door de leden uitgebrachte stemmen.

Art. 6. De Voorzitter houdt toezicht over de handelingen van Secretaris en Penningmeester, die hem volledige verantwoording schuldig zijn.

De Secretaris voert de briefwisseling, houdt het archief en brengt telkens in het tijdschrift verslag uit van de verrichtingen der vereeniging. Eens per jaar geeft hij in het tijdschrift een algemeen overzicht.

De Penningmeester beheert de geldmiddelen der vereeniging onder toezicht van het bestuur, dient tijdig bij het bestuur een begrooting in, en doet eens per jaar in het tijdschrift rekening en verantwoording van zijn beheer. Voor de rekening en verantwoording in het tijdschrift geplaatst wordt, moet de Penningmeester deze, met al de bescheiden, waaruit het beheer kan blijken, aan den Voorzitter toezenden, en moet deze de rekening en verantwoording, zooals ze in het tijdschrift zal voorkomen, voor „gezien" onderteekenen, en daarna in het tijdschrift doen opnemen.

Art. 7. De bestuursleden blijven hunne werkzaamheden waarnemen, totdat zij vervangen zijn.

Voor tusschentijds opgevallen plaatsen wordt in het eerstvolgende nummer van het tijdschrift een dubbeltal bekend gemaakt, en dienen de leden vóór een daarbij bepaalden datum een onderteekende briefkaart, waarop de naam van het door hen begeerde bestuurslid is vermeld, bij den Secretaris in, die gehouden is, hiervan een afschrift aan den Voorzitter te doen toekomen, die dit in het tijdschrift doet opnemen.

Op deze wijze zullen al de noodige verkiezingen en stemmingen plaats hebben.

Een tusschentijds benoemd bestuurslid wordt benoemd voor den overblijvenden zittingsduur van hem, dien hij vervangt.

Art. 10. In gevallen, waarin noch de Statuten, noch het Huish. Regl. voorzien, beslist het bestuur, onder gebondenheid, daarvan in het eerstvolgende nummer van het tijdschrift mededeeling te doen.

Het voorloopig bestuur :  
H. W. FERRÉE Utrecht, Voorzitter.  
G. D. DUURSMA, Huizum, Secretaris.  
C. H. PRINS, Haarlem, Penningmeester.

---

## Bibliotheek.

Van den Heer J. A. H. Ebersson te Utrecht voor onze vereeniging in dank ontvangen :

1. Karel Hirscht: „Bilder aus dem Kakteen, Zimmergarten" 1903.
2. F. Fobe. „Die- Kakteen und ihre Kultur" 1910.
3. W. O. Rother „Anzucht und Pflege der Kakteen und Phyllokakteen 1910.
3. F. Thomas „Zimmerkultur der Kakteen" 1913.

Wie onzer lezers een overtollig werk op het gebied van Vetplantenkunde bezit,

wordt beleefd verzocht dit ten behoeve onzer Vereeniging af te staan, desnoods in bruikleen.

Leden kunnen op aanvraag bij den Secretaris deze werken in bruikleen ontvangen voor dan tijd van 14 dagen. Echter wordt telkens niet meer dan één nummer aan hetzelfde lid verstrekt. Als de leestijd verstreken is wordt het boek franco teruggezonden, terwijl dan tevens het porto voor de heenreis wordt bijgevoegd.

Beschadigde of verloren geraakte boeken moeten tegen inkoopsprjjs worden vergoed.

---

## Contributie.

Meerdere leden zonden mij reeds hunne jaarlijksche bijdrage toe. Mag ik de andere leden, en hen die zich nog als lid opgeven, beleefd verzoeken in den loop dezer maand mij hunne contributie even per postwissel toe te zenden?

De Penningmeester der N. V. v. V.

C. H. PRINS, Haarlem (Roosveldstraat 42.)

---

## Echinocactus Ottonis L 80.

Deze van ouds bekende Egelcactus mag in geen enkele verzameling ontbreken. Vooral voor den liefhebber die met beperkte ruimte te kampen heeft en 's winters zijn planten in de gewone huiskamer moet bewaren, is het een plant bij uitnemendheid.

Bolvormig en niet zeer groot wordende [planten van 12 c.M. hoog en 10 c.M. breed zijn al „oudvaders“], neemt hij weinig plaats in en kan jaren in de vensterbanken blijven staan. Bovendien is het een zeer harde soort, die niet meer zorg vereischt dan, andere kamerplanten Tenslotte is Echinocactus Ottonis een zeer dankbare bloeier, die geregeld elk jaar, **vaak reeds als kleine** plant, zijn fraaie bloemen vertoont.

Zoodra in t vroege voorjaar de zon in de kamer komt zetten wij onze plant in de vensterbank, waar de kleine heldere stekeltjes aan den top spoedig hernieuwden groei aankondigen. Langzamerhand wordt wat meer water gegeven en zijn wij in t bezit van een broeibakje of kasje, dan zetten wij onze plant, zoodra geen nachtvorsten meer te vreezen zijn, hierin, zoo dicht mogelijk bij het glas. In Mei beginnen zich aan de nieuwe stekelbundels reeds de oranjebruine knoppen te vertoonen, welke allengs grooter en grooter worden en wel iets gelijken op een in de bruine verf gedompeld kwastje. In Juni of Juli openen zich bij volle zon de 5 bij 5 CM. groote, van binnen glanzend gele bloemen met fijne, roode meeldraden.

Aan flinke exemplaren ontstaan geregeld kleine bolletjes, welke, afzonderlijk opgepot, na enkele jaren bloeibare plantjes leveren, waarmee men den een of anderen vriend blij kan maken en zoo de liefhebberij helpen verbreiden.

Echinocactus Ottonis L 80 ook Cereus Linkii Lem. of Echinocactus Linkii Pfeiff geheeten, stamt uit Zuid-Brazilië [Rio Grande do Sul]. In kultuur bevinden zich de volgende verscheidenheden, welke alle spoedig bloeien: Echinocactus Ottonis var brasiliënsis, Hge Jun, var tenuispinus K. Schum; en var. tortuosus K. Schum. Als een variëteit van E Ottonis is te beschouwen de door Ferd. Haage uit Paraguay ingevoerde Echinocactus paraguayensis. G. D. D.

---

## Advertenties

Voor zoover de ruimte het toelaat, zal de gelegenheid worden opengesteld tot het plaatsen van advertenties.

---

**waarin planten te koop of ter  
ruiling kunnen worden  
— aangeboden —**

De kosten hiervan bedragen voor de leden onzer Vereeniging 50 cent. voor een advertentie van 1/16 pagina. Niet-leden betalen het dubbele.

---

Het bedrag moet, tegelijk met de advertentie, aan den Secretaris onzer Vereeniging per postwissel worden toegezonden.

Lezers van „Succulenta“, koopt Uwe planten uitsluitend bij hen, die in ons blad adverteeren!

---

# SUCCULENTA

Orgaan van de Nederl. Vereeniging van Vetplantenverzamelaars

Secretariaat: G. D. DUURSMA, B 140 HUIZUM bij Leeuwarden

## Aanbevelenswaardige Vetplanten.

Verschillende beginnende Vetplantenverzamelaars vragen mij, welke Vetplanten bij voorkeur moeten worden aangeschaft en waar deze verkrijgbaar zijn.

Wat betreft de aan te schaffen soorten, raden wij den beginneling aan eerst met een twintigtal soorten te beginnen, die ook in de gewone kamer zeer gemakkelijk te bewerken zijn, en naar een paar jaar goede verpleging ons reeds met bloemen verrassen.

Wij zouden hiervoor de volgende soorten willen aanbevelen: *Cereus flagelliformis*, een spoedig bloeiende hangcactus; *Cereus Jamacaru*, hoewel niet bloeiende, een prachtige zuil- of toortscactus; *Cereus peruvianus monstrosus*, de bekende rotsactus. *Echinocereus Salm-Dijckianus* en *E. acifer* bloeien beide ook spoedig en lang. *Echinopsis Eyriesii* is een der vlugst bloeiende *Echinopsis*soorten.

Van de *Echinocactus*soorten zijn vooral *Echinocactus Ottonis*, *E. concinnus*, *E. minusculus* en *E. setispinus* aan te bevelen. Zij bloeien reeds als zeer kleine plantjes, zoodat de bloem dikwijls tweemaal zoo groot is als de plant zelf.

Hoewel *Opuntia*'s niet spoedig bloeien, mogen toch de grijsbenaarde *Opuntia crinifera* en de groene, rolronde *O. cylindrica* in geen verzameling ontbreken. *Epiphyllum truncatum* een 's winters bloeiende bladcactus is te bekend om er lang bij stil te staan.

Lieve plantjes met kleine bloempjes zijn *Mamillaria Bocasana*, *M. Wildii* en *M. conronaria*.

Van de andere Vetplanten noemen wij *Aloe Variegata*, die winters bloeit, *Ha-worthia margaritifera*, *Gasteria verrucosa* en *G. maculata* met lange bloemstengels, die met kleine hangende, klokvormige bloempjes bezet zijn. Verder zijn *Othonna crassifolia*, *Urbinia Purpusii* en *Rochea folcata* planten die gemakkelijk, rijk en schoon bloeien.

In een volgend nummer hopen wij nog een uitgebreid lijstje van aanbevelenswaardige Vetplanten te geven, doch de aanvangende verzamelaar heeft aan bovenstaande voorloopig genoeg. Elk jaar kan dan door aankoop of ruil de collectie iets worden uitgebreid.

Daar wij in ons blad moeilijk adressen kunnen opgeven waar, deze planten verkrijgbaar zijn, verzoeken wij hen, die iets te koop of ter ruiling aanbieden of vragen, dit per advertentie in „Succulenta” bekend te maken.

G. D. D.

---

## Sempervivum tectorum L.

Dit fraaie, winterharde, uit de Alpen afkomstige vetplantje, is onder den naam „huislook” of „dakenloof” algemeen bekend. Deze naam zegt ons al reeds direct, waar men hier te lande dit plantje kan aantreffen, n.l. op de daken der woningen, waar de landlieden het met voorliefde kweeken. Reeds de oude Germanen kenden het huislook en noemden het „Donnerbart”, omdat de rozeroode bloempjes hen herinnerden aan den baard van den Dondergod Donar. Toen de heidensche godsdienst reeds lang vaarwel was gezegd, bleef nog altijd den naam „Donderbaard” bestaan, doch meende men dat bloeiende huislookplanten het huis waarop zij groeiden, tegen het inslaan van den bliksem beveiligden. Karel de Groote vaardigde daarom een bevel uit, dat iedere boer huislook op het dak van zijn woning moest hebben. En nog heden tendage gaat er bij den plattelandsbewoner een eigenaardige bekoring uit van den „donderbaard” of het „donderblad”, zoals het huislook ook wel genoemd wordt.



Meer wordt echter thans het huislook op daken geplant teneinde het blad als een zuiverend middel te gebruiken, vooral tegen scheurbuik of ziekte van het tandvleesch. Ook worden de gekneusde bladeren op wonden van mensch en dier gelegd, daar de sap en verkoelend en tevens zuiverend werken op de gekwetste lichaamsdeelen. Vandaar ook het Hoogduitsche „Beestlanch”].

Niet alleen echter de gewone buitenman, ook de Vetplantenverzamelaar ziet het huislook gaarne en relent het bij zijn lievelingsplanten. Zoowel in een bloempot als langs een randje of op een rotspartijtje staat het lief tusschen andere winterharde vetplanten in. Wanneer men slechts een klein rosetje van de bruin-gepunte bladeren plant, krijgt men spoedig een flinke klomp rosetjes, daar zich tusschen de bladeren okselknoppen ontwikkelen, die tot een stengeltje uitgroeien, aan welks einde dan weer een nieuw rosetje ontstaat.

Wanneer zich in de dikke schubvormige bladeren genoeg reservevoedsel heeft opgehoopt, ontstaat uit het hart der plant een dikke bloemstengel, waaraan zich de vrij groote bleekrose bloemen, bevinden. De moederplant zelf moet deze bloei, evenals de Agaves echter met den dood bekoopen.

G. D. D.

### Korte wenken.

**POTTEN.** De wortels der meeste vetplanten verspreiden zich horizontaal slechts even onder de aardoppervlakte, hetgeen te begrijpen valt, wanneer men bedenkt dat ze op haar oorspronkelijke groeiplaatsen grootendeels op rotsachtigen bodem gevonden worden, welke slechts door een dun laagje teelaarde bedekt is. In verband hiermede is het aan te bevelen de vetplanten over 't algemeen steeds in ondiepe, vlakke bloempotten te planten, daar in gewone potten de onderste aarde spoedig verzuurt.

Vetplanten met dikke, knolvormige wortels, zooals *Mamillaria longimamma*, *Echinocactus Williamsii*, *Mesembrianthemum vittatum*, enz. kunnen in diepere potten geplant, doch dit is iets dat men bij eenige ondervinding spoedig leert.

**SPROEIEN.** Bij warm weer worden de vetplanten geregeld besproeid. Wij gebruiken hiervoor water, dat reeds een dag bij de planten gestaan heeft, zoodat de temperatuur ervan gelijk is aan die van de plaats waar de planten staan. Komt er een regenbui, dan zet mijn zijn planten eens buiten, of neemt het glas van de bakken af. Er is niets dat de planten meer verfrischt dan een zacht buitje.

**SCHILDLUIS.** Schildluis verwijdert men het beste door de planten met een tandenborstel flink af te poetsen, en daarna met een krachtigen waterstraal af te sproeien.

Wanneer men nieuwe planten ontvangt, worden deze eerst aan een nauwkeurig onderzoek onderworpen, daar door het ontvangen van planten uit een besmette verzameling dikwijls een gezonde collectie geheel wordt aangetast.

G. D. D.

### Bibliotheek.

Van den Heer E. Nettessheim te Venlo in dank ontvangen : 5 Prof. Dr. Karl Schumann: „Verzeichnis der gegenwartig in den kulturen befindlichen Kakteen”, 1897.

### Archief

De Heer J. A. H. Ebersson te Utrecht zond ons drie, Mevrouw J. Waller te Overveen twee en de Heer V. G. Ploem te Kerkrade drie fraaie foto's van hare verzamelingen, waaruit blijkt, dat de planten er kerngezond uitzien en de behandeling dus niets te wenschen overlaat.

Wij hebben dit achtal foto's voor het archief bestemd en zullen ook van andere liefhebbers gaarne afbeeldingen of beschrijvingen hunner collecties ontvangen : misschien kan het voor een algemeen overzicht der Vetplanten cultuur in ons land later zijn nut nog eens hebben.

Ook platen, tijdschrift-artikelen of oude prijscouranten, kortom alles wat op Vetplanten betrekking heeft, is welkom.

Wij bezitten reeds de prijscouranten der firma's: Haage und Schmidt, Erfurt (1912, '14 '16 '18) : Frantz de Laet Contich bij Antwerpen (zonder jaartal) : Friedr. Ad. Haage Jur., Erfurt (1911, '12, '14, '16, '17) en de Engelsche uitgave van deze

[z. j.]; Karl Knippel. Kl. Quenstedt bij Halberstadt [1912, 14]; Richard Grasner, Perleberg [212, 13]; Louis Garde, Collonges bij Lyon [z. j.]. Verder nog: „Cacteen en hun cultuur" (geill. art. uit „De Veldbode" van 16 November 1918). „Het kweeken van Cacteen en andere merkwaardige vetplanten" [uit „De Veldbode" van 17 Mei 1919] „Euphorbia fulgens" [uit „Floralia" van 1 November 1918].

## Het nut der cacteeën.

Velen meenen dat de cacteeën in Amerika, waar zij in 't wild voorkomen, geen of weinig nut doen.

Toch behoorren zij juist daar tot de nuttigste gewassen, zooals uit onderstaande kan blijken.

In waterarme streken van West-Indië, Columbia en Brazilië groeit de Meloencactus [Melocactus communis]. Daar ze zeer sappig zijn, worden ze door de dorstige dieren dikwijls uitgezogen, nadat deze de stekelige huid met de hoeven verward hebben. Om echter het kwetsen der hoeven te voorkomen, nemen de reizigers doorgaans de voorzorg om deze cactussen, ten behoeve der lastdieren, van het bovenste deel der huid te ontdoen. Men heeft deze gewassen wel eens de bronnen der Amerikaansche woestijnen genoemd. Van de vruchten der meloencactus bereidt men een borststroop en het afkooksel der bloemen van deze plant dient tot genezing van syphilis.

De Mamillaria simplex krijgt scharlakenroode bessen en de Indianen zijn op deze zoete bessen zeer gesteld. Vele vruchten van cactussen hebben een zuurachtigen, frisschen, verkoelenden smaak, en hebben veel weg van onze aalbessen [b.v. de vruchten van Mamillaria multiceps]. Uit andere bessen worden siroop en wijn bereid. Vele cacteeënvruchten worden als ooft en dessert, zoowel ingelegd als gedroogd gebruikt: zelfs vindt men in Amerika speciale cactuskwekerijen om van de vruchten conserven te bereiden. Jonge uitspruitsels worden gekookt en vervangen in Mexico onze salade en asperge. Opuntia vulgaris wordt tegenwoordig in de kustlanden der Middellandsche zee overal gekweekt, waar men hare vruchten onder den naam van Indische vijgen eet. Het sap uit de stengels wordt door de Indianen als geneesmiddel gebruikt, vooral voor kneuzingen en wonden, eveneens gebruikt men het melksap van sommige soorten tot verdrijving van wormen: de vrucht van Opuntia vulgaris werkt op de afscheiding der urine en kleurt dit vocht rood; de stengelschijven der zelfde plant worden veel tot het rijp worden van gezwellen aangewend. Het scherpe sap van Cereus grandiflorus „Koningin der Nacht" bezigt men in de keerkringsgewesten van Amerika tegen waterzucht en ingewandswormen; ook heeft dit sap -op de huid een blaartrekkend vermogen. De lange stekels van Opuntia- en Echinocactussoorten dienen als natuurlijke spelden en naalden. De middelste stekels van Echinocactus Wislizenii worden door de Indianen voor vischhaken gebruikt. De breede, platte, grootstekelige leden van Opuntiasoorten worden voor omheiningen gebruikt, evenals bij ons b.v. de meidoornhaag. Geen wild dringt hier door, geen buffel verlaat het land door een cactusheg omgeven.

De zuilvormige cereussoorten [o. a. Cereus peruvianus, e. a.] worden voor bouw materiaal gebruikt. Zijn de stammen dood en van hun vleezig gedeelte ontdaan, dan wordt het hout, dat zeer licht is, naar het gebergte gevoerd om tot het bouwen van woningen dienst te doen. Ook gebruikt men het als brandhout. De van het vleesch ontdane stengels van slangvormige cereussoorten [b.v. Cereus grandiflorus] doen denzelfden dienst als b.v. het Spaansche riet; zelfs houden de Indianen een soort exporthandel in dit artikel. Het meest bekend is de teelt van het cochenille-Insect op de stammen van Opuntia [Nopalea] coccinellifera.

In Mexico draagt deze cactussoort den naam van Nopal en een plantage waar ze gekweekt worden heet Nopaleria. De cochenille wordt op deze cactus kunstmatig gekweekt. De lange rijen scheeve, stompe, vijgecactussen met hun gevlekte, beschimmelde bladen, doen weinig veronderstellen, dat één enkele morgen goede Cochenille grond jaarlijks de som van 600 à 700 gulden opbrengt. De eerste zorg van den nopalero (cochenillekweker) is, op te passen, dat de plant niet gaat bloeien, of vrucht dragen, daar dit aan de bladeren de sappen zou ontnemen die noodig zijn om het insect te voeden. Zoodra de plant twee of drie voet hoog is, wordt voorzichtig op elk blad een wijfjes cochenille gezet, wier broedsel binnen 5 of 6 maanden den oogst zal vormen, die de plant moet opleveren.

Dit vrouwelijk insect is een rood kevertje, schijnbaar zonder pooten, niet ongelijk aan een loden hagelkorreltje. De pooten van dit diertje, ofschoon nauwelijks zichtbaar, bestaan toch en hiermee hecht het zich weldra aan het blad vast.

Daarna wordt een tijd lang tegen zon en regen beschut door middel van een

wit katoenen lapje, dat om het blad gewonden wordt. Zoolang die lapjes om de plant zijn gewonden, heeft de plantage, uit de verte gezien, het voorkomen, alsof zij gestukadoord is. Van lieverlede komen de eitjes nu uit en ontwikkelen zich tot de insecten die den oogst zullen uitmaken. Een paar weken kruipen de jonge cochenillen naar hartelust op het blad rond, doch dat is de eerste en de laatste zwerftocht in hun kortstondig leven. Naarmate zij grooter en hongeriger worden, dringen de insecten met hun snuitjes dieper door het blad heen, totdat zij het lekkere sap kunnen opzuigen. Wanneer hun stevige kauwwerktuigen eenmaal in de plant zijn doorgedrongen, blijven zij daaraan vastgehecht en kunnen zij zich niet meer bewegen.

Evenwel is er een opmerkelijke uitzondering op den regel. Op een gegeven oogenblik, omstreeks 5 à 6 weken nadat de eieren zijn gelegd, schijnt de voorraad plotseling te verminderen en ziet men een aantal insecten opeens verdwijnen. Men houdt het er voor dat dit mannetjes zijn, die op zeker tijdsperk van vleugels worden voorzien en wegvliegen. De wijfjes blijven op de planten tot zij haar vollen wasdom bereikt hebben. Dan worden zij voorzichtig met stokjes van de bladen afgeschoven en in zakken opgevangen. Na deze inzameling worden de cochenillen op groote bladen uitgespreid en aan de zon blootgesteld, die hen spoedig doodt en opdroogt. Het gedroogde insect heeft een zilverachtigen glans en ziet er gerimpeld uit. Tot poeder gestampt, blijft van dien glans niets over: het purperrood komt alleen te voorschijn: dit is ook het geval, als de cochenillen in water worden opgelost. Voor één kilo verfstof zijn ongeveer 100.000 insecten noodig.

De Spanjaarden, die van de Mexicanen het gebruik van de cochenille leerden, en deze kleurstof het eerst in den handel brachten, maakten een staatsgeheim van haar oorsprong en verkochten deze verf voor een prijs, die tegen goud opwoog. Onze beroemde landgenoot Leeuwenhoek onderzocht de cochenille microscopisch en kwam daardoor tot de ontdekking, dat de cochenille een insect was, wat door latere natuurkundigen werd bevestigd.

G. D. D.

---

### Mededeelingen.

**CONTRIBUTIE.** De enkele leden die hunne contributie nog niet inzonden, worden verzocht dit alsnog in den loop dezer maand te doen aan den Penningmeester der N. V. v. V., den heer C. H. Prins te Haarlem (Roosveldstraat 42).

**NIEUWE LEDEN.** Dit nummer is nog eens aan al de bekende Vetplantenverzamelaars hier te lande verzonden. Wij zouden zoo gaarne zien dat allen zich bij ons aansloten, opdat de geregelde uitgave van „Succulenta” verzekerd zij. Wie nog als lid wenschte toe te treden, wordt beleefd verzocht onder opgave der contributie die men wenschte te geven, hiervan kennis te doen aan den Secretaris G. D. Duursma, B 140, Huizum bij Leeuwarden.

**LEDENLIJST.** Enkele leden verzochten ons in „Succulenta” bekend te maken wie lid onzer Vereeniging zijn. Wij stellen ons voor in een der eerstvolgende nummers hiervan opgave te doen, doch wachten op hen die zich nog moeten aansluiten, opdat de namen direct zoo alfabetisch mogelijk kunnen worden gerangschikt.

**SUCCULENTA.** Door overstelpende drukte moest de uitgave van het tweede nummer van „Succulenta” eenige dagen worden vertraagd.

---

## „SUCCULENTA”

biedt voor allen, die per advertentie aan H.H. Succulenten iets te koop of ter ruiling hebben te vragen of aan te bieden een

geschikte gelegenheid

# SUCCULENTA

Orgaan van de Nederl. Ver. van Vetplantenverzamelaars

Secretariaat: G. D. DUURSMA, B 140 HUIZUM bij Leeuwarden.

## Liefhebberen.

Daar wij allen liefhebbers van cactussen en anderen vetplanten zijn, is het niet noodig nader te omschrijven wat „liefhebberen" is, doch wat mij aangaat, vind ik het niet alleen aangenaam om zelf een goede collectie planten te bezitten en te verzorgen, maar is het een mijner grootste genoegens ook bij andere verzamelaars zoo nu en dan eens een kijkje te nemen.

Ook is er geen beter manier om de liefde tot zijn eigen planten aan te wakkeren dan deze. Als men bij den een of anderen kennis eens een aardige verzameling beziet, valt ons oog steeds op iets interessants dat men zelf niet heeft, en dan denk ik : „kijk dat soort valt mij waarlijk mee", want, al heeft men in speciale boeken over vetplanten nog zoo veel gelezen, toch is het beter de planten in natura te zien en in vele gevallen is dan de kennismaking frappant. Ook valt het ons soms wel eens tegen, want van tamelijk gewone planten, maken de kweekers meermalen veel ophef, terwijl werkelijk prachtige en zeer interessante planten vaak niet eens genoemd worden. De oorzaak schuilt vaak in gebrek aan soortenkennis, daar er in de bloemenwinkels onzer steden wel cacteen en andere vetplanten verkocht worden door wel bekwame kweekers van gewone kasplanten en snijbloemen, doch geen kenners van vetplanten. Dit is hun echter niet kwalijk te nemen, want het aantal speciale vetplantkweekers is hier te lande nog zeer gering, hoewel ik er een paar ken die wel mee kunnen doen, doch deze natuurlijk niet te na gesproken.

Dus is het voor den liefhebber allereerst noodig de vereischte soortenkennis op te doen en juist door die kennis, als men weet wat moois er opdat gebied bestaat, zal de liehebberij zich ontplooiën. Het lezen van goede werken, maar vooral het bezien van andere collecties is de beste weg om zelf een goede verzameling van mooie soorten samen te stellen.

Wat geeft het of wij maar alles wat succulent is verzamelen ? Het ware liefhebberen is juist gelegen in het bijeenbrengen van schoone soorten, zoowel wat vorm en kleur der plant als bestekeling en bloei betreft en, zodoende onze ruimte, welke bij den gewonen liefhebber dikwijls zeer beperkt is, zoo goed mogelijk te gebruiken.

Nu zullen wij eens gaan zien wat ons zoo hier en daar bij onze kennissen bijzonder is opgevallen en welke soorten bepaald onze collectie moeten sieren.

Van alle Cacteen biedt het geslacht Echinocactus ons wel de meest aantrekkelijke planten. Zoowel wat de vormen, rijkdom als bestekeling en bloei aangaat, vinden wij hier zeer groote afwisseling. Welke lief-

hebber zou niet gaarne zoo'n groote *Echinocactus Grusonii* in zijn bezit wenschen, zooals ik er laatst in den Leidschen Hortus zag? Een bol van wel 35 cM. diameter, rijk bezet met krachtige, lichtgele, hoornachtige stekels, een prachtstuk om te zien. Ook zag ik laatst een *Echinocactus longihamatus*, met lange, haakvormige middenstekels van wel 10 cM. lang. En plaats daarnaast eens een *Echinocactus ingens* met breede stekels, dan hebt ge de paradestukken ! In een goede collectie mogen deze soorten niet ontbreken, zij geven ons juist een indruk van echte stekelcactussen en planten van zoo'n 10 cM. diameter geven ons juist het ware aspect, 't welk de jongere planten nog missen. Want als men jonge plantjes vergelijkt met tamelijk flinke exemplaren, dan zal men zien dat het verschil, wat den totaalindruk aangaat, vaak zeer groot is. Sommige cactussen schijnen in hun jeugd vaak simpele plantjes, met onbeduidende vormen en bestekeling, doch zien wij een oud exemplaar, dan staan wij vaak verbaasd dat dit dezelfde soort is. Zoo had ik dit o.a. eens toen ik een jong plantje van *Opuntia tunicata* gezien had ; ik vond er niet veel aan, doch — daar zie ik later een 'flink ontwikkelde plant en stond er werkelijk versteld van dat dit nu eigenlijk *Opuntia tunicata* was, want die fraaie, helder witte, vrij lange stekels maken deze plant voor een cactusvriend werkelijk zeer begerlijk en zoo gaat het met veel meer soorten.

Het is natuurlijk niet mogelijk en ook niet aan te raden direct een geheele collectie volwassen planten aan te schaffen, want, afgezien van het feit, dat wij dan diep in de beurs zouden moeten tasten, is het een groot genot kleine plantjes door onze goede behandeling steeds grooter te zien worden. Toch is het zeer goed, reeds bij het aanschaffen van kleine plantjes te weten, wat we er van kunnen verwachten als ze groot zijn geworden en daarom moeten wij zooveel mogelijk rondzien, om ze te leeren kennen, zoowel in hun jeugd als in hun meer volwassen staat.

Dit is vooral noodig met verschillende *Opuntia*'s, *Echinocactus*en, *Mamillarea*'s en *Cereus*soorten, daar deze over 't algemeen op ouderen leeftijd pas hun ware gedaante en bestekeling krijgen.

Haarlem.

C. H. PRINS.

### **Ceropegia's.**

Dezer dagen een Vetplantenverzamelaar bezogend, die er een zeer fraaie en uitgebreide collectie opna houdt, zag ik ook een vertegenwoordiger van het geslacht *Ceropegia*, een aan de *Asclepia*'s verwante vetplantengroep. De plant op zichzelf maakt geen aanspraak op uiterlijk schoon, maar de bloemen, welke gemakkelijk verschijnen, zijn zoo interessant, dat wij elken verzamelaar, die er een kas op na houdt, aanraden zich één of meer *Ceropegiasoorten* aan te schaffen.

Haar vaderland is Indië of Afrika, waar zij in vereeniging met Orchideeën en Lianen worden aangetroffen. In een vochtige kas bij een muur geplaatst, ontwikkelen zich dan ook spoedig luchtwortels, waarmee zij zich omhoog werkt. Overigens verlangt zij een zonnig plaatsje, droge aarde en een kleinen pot en laat zich door stekken gemakkelijk vermeerderen.

Van de 85 bekende *Ceropegiasoorten* noemen wij : *C rupicola*, door Deflers in Arabië op 2000 M. boven den zeespiegel ontdekt. De vingerdikke, vleezige stengels dezer soort zijn met een blauwe waslaag

bedekt en dragen hartvormige gesteelde bladeren. Terzijde van de bladsteel ontwikkelen zich de schermvormige bloeiwijzen, welke een tiental gesteelde, roze, gestreepte bloemen dragen, van een vorm die zich moeilijk laat beschrijven. *C Sandersonii* De Cesne werd in 1824 uit Oost-Indië naar Europa overgebracht en heeft langwerpige bladeren in welke oksels de langgesteelde, donkerviolet gestippelde bloemen ontspringen. De bloemen van *C elegans* Wall, *C Candelabrum* L en *C stapeliaeformis* Haw gelijken veel op laatstgenoemde soort.

In den catalogus der firma Haage & Schmidt vinden wij nog de volgende soorten vermeld : *C Brownii*, *C Gardneri*, *C gemmifera*, *C Monteiroae*, *C radicans* en *C woodii*.  
G. D. D.

## Euphorbia Schimperi Presl.

(Naar aanleiding eener vraag).

Deze Euphorbiasoort is afkomstig uit Zuid-Arabië en vormt volgens den plantenzieker Schweinfurth in de nabijheid der stad Aden en meer landwaarts bij Diobla, dichte, veelvertakte bosschen van ongeveer anderhalven meter hoogte.

Dat ze bij ons in de koude kas en dus ook in de gewone huiskamer gekweekt kan worden, bewijst al direct het feit dat men ze bij Amara tot 2000 M. boven den zeespiegel aantrof.

In onze kassen vormt *Euphorbia Schimperi* onregelmatig vertakte struiken van ongeveer twee meter hoogte, met rolronde stengels ter dikte van een potlood. De kleine, 1 cm. lange bladeren, zijn smal, gespist en langs den stengel terruggebogen. Aan den top der stengels bevinden zich de tot een schermvormige bloeiwijze vereenigde bloemen, waarvan de middelste zittend is, terwijl de anderen, ten getale van 4 tot 6, gesteelde zijn. Deze bloemen, die evenals van de meeste Euphorbiasoorten weinig te beteekenen hebben, verschijnen spoedig en zijn van wit bewimperde schutbladen begeleid. De voor Euphorbia's kenmerkende honigklieren zijn bij *E Schimperi* meestal ten getale van 4 aanwezig en geel gekleurd.

In onze verzameling ziet men *E Schimperi*, welke door de Arabieren met den naam „er' er" betiteld wordt, zeer weinig en, hoewel er ongetwijfeld mooiere Euphorbiasoorten zijn, toch verdiende zij, wegens haar lichten groei en tamelijke hardheid, meer gekweekt te worden.

G. D. D.

## Personalia.

(Ds. L. M. de Boer †).

Ds. L. M. de Boer, predikant bij de Ned. Herv. Gemeente te Hulst, een bekend en kundig cactusverzamelaar, is begin Augustus op 76-jarigen leeftijd overleden.

Ontegenzeggelijk was Ds. de Boer een der oudste liefhebbers; een halve eeuw lang heeft hij, trots zoo nu en dan gewijzigde begrippen met betrekking tot de mode, welke ook in de kamerplantencultuur een woordje meespreekt, de sympathie voor zijn gesteelde vrienden niet verloren en steeds vol toewijding zijn beschikbaren tijd aan hunne verpleging ten beste gegeven.

Als zoodanig heeft hij gedurende een reeks van jaren, dat de liefhebberij voor vetplanten in ons land zoo goed als geheel gedoofd was, menig een vol bewondering zijn collectie getoond en zonder twij-

fel is hij een der weinigen geweest die de vetplantenliefhebberij in ons land op het peil van thans gebracht heeft.

Hij ruste in vrede !

G. D. D.

---

## **Echinocactus gibbosus D. G.**

(= *Echinocactus platensis* Spegazz).

Deze zeer donkergroene matig bestekelde, uit Zuid-Argentinië afkomstige *Echinocactus*, mag in geen verzameling ontbreken en wel omdat hij den liefhebber den geheelen zomer door schoone bloemen schenkt en hem tot grootere liefde voor de cactussen aanspoort.

De sierlijk beschubde groene knoppen vertoonen zich de een na den ander, om zoo op een warmen dag de plant te sieren met een 4 à 5 cM. grooten witten bloem, welke ongeveer twee a drie dagen duurt, om dan weer gevolgd te worden door zijn medeknoppen. Zijn er een twee- of drietal bloemen tegelijk open, dan is er van de plant zelf weinig of niets meer te zien.

*Echinocactus gibbosus*, ook wel als *Echinocactus platensis* in den handel, bloeit reeds als zeer jonge plant.

Terwijl ik dit schrijf, heb ik er op mijn kweekerij zelfs een in bloei die nauwelijks anderhalve cM. hoog is. Bij lichte bloeibaarheid is zij tevens zeer sterk en zal ook bij veel gieten niet gauw wegroten.

Kweekerij „Duinoord” Den Haag.

TH. JANSEN.

---

## **Mededeelingen.**

**RECTIFICATIE.** In no. 1 van ons orgaan is een zetfout blijven staan. Zoals onze lezers wel begrepen zullen hebben, werd achter *Echinocactus Ottonis* ten onrechte L. 80 vermeld ; dit moet zijn *L. en O.*, de afkorting van de auteursnamen *Link*, (professor in de botanie te Berlijn 1769—1851) en *Otto*, inspecteur van den Botanischen tuin aldaar. Samen beschreven zij vele nieuwe Cactussoorten.

**CONTRIBUTIE.** Van een paar leden ontvingen wij tot heden de toegezegde contributie nog niet; allicht zal de vacantiетijd hier schuld aan hebben. Wij waren zoo vrij bij dit nummer een ingevuld post-wisselformulier te voegen en verzoeken dringend het bedrag even aan onzen Penningmeester te willen overmaken.

Verder zijn er nog eenige vetplantenverzamelaars die zich nog niet als lid onzer vereeniging opgaven. Ook bij dezen sloten wij een post-wisselformulier in en vertrouwen dat dit alsnog een aanleiding moge, zijn om lid te worden. Ziet men voor zich zelf niet zooveel voordeel in het lidmaatschap, laat men het dan doen om de jonge vereeniging te steunen. Met algemeene medewerking, zoowel financieel als door propaganda en schriftelijke bijdragen kan iets van blijvenden aard tot stand worden gebracht.

G. D. D.

*Speciale cultuur van Cactussen.*

**TH. JANSEN - DEN HAAG**

Koningin Emmakade 148 - Telefoon 2556.

*Boekwerken op 't gebied van cactussen.*

**Vraagt prijsopgaaf!**

# SUCCULENTA

Orgaan van de Nederl. Ver. van Vetplantenverzamelaars.

Secretariaat: G. D. DUURSMA, B 140 HUIZUM bij Leeuwarden.

## Het in bloei krijgen van Echinopsissoorten.

Vele cactusverzamelaars klagen nog al eens dat hun Echinopsissoorten zoo weinig bloeien, wat zeer jammer is, daar juist de Echinopsis zoo geschikt is voor den liefhebber die bijna geheel op kamer-cultuur is aangewezen. Door haar kogelvorm toch neemt zij weinig ruimte in, de bloemen zijn groot en schoon, terwijl de plant zelf tamelijk hard is.

Daar het zonder twijfel aan de behandeling ligt, dienen dus de oorzaken te worden opgespoord waarom men met het in bloei krijgen van Echinopsissoorten vaak minder gelukkig is.

In 't wild komen de Echinopsissoorten meest voor in Brazilië, Paraguay en Peru, waar de meeste soorten groeien in het lange gras langs de zoomen der tropische wouden. De bodem bestaat hier grootendeels uit zand, vermengd met den humus der afgevallen bladeren.

Bij ons verlangen de Echinopsissoorten dus ook een licht beschaduwde plaatsje in kas of bak, doch dicht bij het glas. Op warme dagen kan tamelijk veel gegoten worden en moeten de planten 's avonds eens flink met de spuit besproeid worden. 's Winters verlangen zij een temperatuur van 6 tot 8 graden Réaumur en zeer matig vocht, slechts zooveel, dat de wortels niet kunnen verdrogen. Zoodra in 't vroege voorjaar de ribben boven aan den top beginnen te glimmen, wordt iets meer vocht toegediend, 't is het teken dat de groeitijd weer is aangebroken.

Verder moeten wij er op letten dat de Echinopsis, evenals de Cereus en Echinocactus, reeds in den herfst de bloemknoppen vormt voor het volgende voorjaar. Deze knoppen ontstaan steeds op de stekelbundels welke minstens een jaar oud zijn en zijn bij nauwkeurige beschouwing thans wel kenbaar aan een weinig wolachtig pluus, dat van tusschen de stekels te voorschijn komt. Wanneer echter in 't voorjaar de Echinopsis verplant wordt, gaan deze knoppen bijna steeds verloren of veranderen in jonge plantjes, een verschijnsel dat de meesten onzer lezers wel eens zullen hebben waargenomen. Wij moeten daarom de Echinopsis niet in het voorjaar verplanten, doch direct na den bloei midden in den zomer. Ook moet in den tijd dat de knoppen zich ontwikkelen, wat zeer langzaam gaat en soms weken duurt, niet te overbodig gegoten worden en is te hooge temperatuur dan ook beslist schadelijk.

Ten derde verlangt de Echinopsis zooveel mogelijk steeds op hetzelfde plekje te blijven staan, waarmee wij ook bij andere cactussenrekening moeten houden, ja zelfs moeten de potten niet eens gedraaid worden. Wanneer men tijdens de knopvorming de planten zoo nu en dan eens verplaatst, gaan de knoppen in den regel verloren.



Resumeerende kunnen wij dus zeggen dat de Echinopsis om in bloei te komen verlangt :

- a. warme, doch vochtige lucht;
- b. niet te sterk zonlicht, vooral niet tijdens de knop-ontwikkeling;
- c. verplanten direct na den bloei ;
- d. zooveel mogelijk steeds dezelfde standplaats.

G. D. D.

## Iets uit de levensgeschiedenis der Cacteeën.

### I. (Auteursrecht voorbehouden).

Een der eigenaardigste uitheemsche planten die in ons land gekweekt worden is wel de Cactus. Zij is hierheen gebracht uit de steppen en woeste en onherbergzame streken tusschen de keerkringen.

Daar leeft zij, daar hoort zij thuis.

Niet hier in ons waterachtig, moerassig landje, maar op zandige, kalkachtige, steenachtige vlakten, op woeste plateaux en in scheuren aan gespleten gesteente groeit de plant, wier voorkomen de omgeving evenaart welke zij tot woonplaats gekozen heeft.

In „De reis van de Beagle" schrijft Darwin, als hij dicht bij de Cordillas, een gebergte in Midden-Amerika, is : „Het landschap was vrijwel hetzelfde als in de nabijheid van den Klokkenberg van Quillota., droge, kale bergen bij tusschenruimten met plekken boschjes met armzalig loover bezet. De cactussen of liever *Opuntia's* (een geslacht uit de familie der Cactaceae) waren hier zeer talrijk".

De familie der Cactaceae telt vele vertegenwoordigers. Er zijn ongeveer duizend soorten bekend, welke alle in Amerika thuis behooren.

Die op Ceylon en in Zuid-Afrika thans in 't wild voorkomende, zijn waarschijnlijk ontstaan uit zaad, door vogels daar gebracht.

Het ligt voor de hand dat een plant, die in zulke dorre streken leeft, een zeer eigenaardig voorkomen moet hebben. Dit is ook inderdaad het geval en daarin ligt dan misschien ook de oorzaak dat velen er weinig voorliefde voor hebben den cactus als sierplant te bezigen.

Eigenaardig is zij. Onmiddellijk als ge haar voor u ziet, komt bij u reeds de gedachte op, dat deze zonderlinge, grillige plant met haar armoedig voorkomen, als zij spreken kon, u zou kunnen vertellen van hitte en ontbering, geleden door haar en haar soortgenooten.

En als ge dan weet waar ze groeit, dat ze juist de zandige streken" uitzoekt, welk een verschrikkelijke hitte zij heeft te verduren, dan wordt het u een raadsel, hoe die plant kan blijven leven en dan, hoop ik, krijgt ge nog meer belangstelling voor uw planten en helpt ge nog meer sympathie voor ze opwekken bij hen, die minachtend hun schouders optrekken voor die „dorre stekels".

De groeiwijze is zeer verschillend en hangt ook al af van de soort en de plaats waar ze groeit. Soms staan ze verspreid in de steppe, anderen groeien epifytisch op de eeuwenoude stammen der oerwouden, soms zelfs vormen ze ondoordringbare bosschen, daar de meeste soorten dicht met scherpe stekels bezet zijn.

Wat u bij deze planten het eerst opvalt, is het ontbreken der bladeren, tenminste wat men gewoonlijk onder bladeren verstaat. Dit is juist één der oorzaken dat zij kan blijven leven onder de verzengende hitte welke zij te verduren heeft. Een gewone plant heeft aan de onderzijde der bladeren vele huidwondjes. Deze dienen voor de verdamping en assimilatie. Door die huidwondjes brengt de plant veel vocht naar

buiten. Voor onze inlandsche planten is dat niet zoo erg ; zij krijgen, water genoeg, maar voor de cactus, die maar gedurende een paar maanden van het jaar water kan krijgen, zou dit erger zijn. De cactus heeft dan ook geen schijfvormige bladeren, maar de schijven zijn vervormd tot stekels, die bij sommige soorten wel een lengte van 12 tot 20 c.M. kunnen bereiken, (*Opuntia longispina*, *Echinocactus longihatatus*, enz.) Een ander nadeel zou zijn dat, daar een schijf grooter oppervlakte bezit, de zon er meer vat op zou krijgen, waardoor de plant vlugger uitdroogt. Op stekels heeft de zon bijna geen vat.

Niet altijd bezit de plant alleen stekels, dikwijls ook is de cactus bijna geheel met lange grijze haren bezet, welke haar nog meer tegen uitdrogen beveiligen. Enkele cactussen, zooals *Cephalocereus senilis* („grijsaardcactus") en *Opuntia senilis* ontleenen aan deze haren haar naam. Maar met de bekleeding van stekels en haren zijn de voorbehoedmiddelen tegen uitdrogen nog niet uitgeput. Het sap van de cactus, dat niet mag verdampen is namelijk slijmerig. En eer de warmte dat slijmerig sap bereikt heeft, moet nog een leerachtige, dikke en taaie opperhuid doordrongen worden, die dikwijls met vele groeven bezet is.

Nu zal men onwillekeurig vragen : „Wanneer de cactus geen bladeren heeft, waar blijft dan het assimilatievermogen, de onontbeerlijke voorwaarde voor alle leven ?"

Wanneer we een cactus goed bezien, vinden wij direct de oplossing. De stengel is groen, en zoo blijkt het dat deze de levensfuctie verricht welke beslist noodzakelijk is. Het voedsel wordt naar het groene weefsel in de schors van den stengel geleid en hier wordt de nieuwe organische stof voortgebracht.

Vele cactussen ook hebben den bolvorm ; de wiskunde leert dat de bol het eenvoudigste lichaam is met den meesten inhoud en de kleinste oppervlakte. Deze soorten kunnen dus een aanzienlijke voorraad vocht opnemen om er in den zomer op te teren. Tegen de regenrijke maanden ziet zij er wel rimpelig uit, die in den regentijd glad, bolvormig en welgedaan was, doch de goede tijd is weer ophanden en de warme zomer achter den rug.

En hoe komt het nu dat in dien bol zoo'n groote waterhoeveelheid voorhanden was? Diep in het binnenste van den bol heeft men de reservoirs. Dat zijn cellen, zonder inhoud, zonder protoplasma die zeer groot zijn en dunne wanden hebben. Her is het zoogenaamde waterweefsel. Daarin bewaart de plant haar voorraad en het gaat haar niet als de krekel in de tabel van Lafontaine, maar zij verzamelt ijverig het water en komt dan, hoewel met moeite, den regenloozen tijd door.

De grassen der steppe zijn door de hitte al tot stof verteerd, geen plant is bijna te zien, maar de cactus staat daar, stil en onbeweeglijk in de groote hitte, als kon zij alles trotseeren.

D. J. W. KREULEN.

N a s c h r i f t. Niet in alles zijn wij het met den geachten schrijver eens, niettemin willen wij deze en de volgende interessante wetenschappelijke beschouwingen aan onze lezers niet onthouden.

---

## Mededeelingen.

ADVERTENTIE. Speciaal vestigen wij de aandacht op de advertentie van onzen Nederlandschen Vetplantenkweker, den neer Jansen te 's-Gravenhage, waarbij den leden onzer Vereeniging bij een bestelling van minstens f 2.50 tegelijk een korting van tien procent wordt toegestaan.

AANMELDING LIDMAATSCHAP. Lezers van „Succulenta“, die nog geen lid onzer Vereeniging zijn, worden nog eens dringend uitgenoodigd zich als lid bij onzen Secretaris op te geven, opdat met het gereedmaken der ledenlijst kan worden begonnen. Tevens wordt men alsdan vriendelijk verzocht de contributie even per postwissel aan den heer C. H. Prins te Haarlem, Roosveldstraat 42, over te maken.

### Uit onzen Lezerskring.

De heer V. G. Ploem te Kerkrade schrijft ons:

"Hiermede zal ik trachten van mijn Succulenten-verzameling een korte beschrijving te geven. Voor den liefhebber met eenige ruimte kan ik de *Phyllocacti* het meest aanbevelen. Het zijn over 't algemeen beste bloeiers; zoo had ik dezen zomer *Ph. coccineus* met 21 prachtige, schitterend roode bloemen, terwijl *Ph. Hebe* met twee, zachtroode kelken getooid was. Ook *Cereus Sijlvestrii* had twee prachtige roode bloemen, terwijl *Aloë variegata* den vorigen winter een bloemstengel had van 30 à 40 c.M. lang, bezet met tallooze oranje-roode klokvormige bloempjes. Ook *Haworthia margaritifera* is een zeer aanbevelenswaardige Aloësoort. Van de vetplanten noem ik nog: *Crassula tycopodioides*, waarvan de takjes veel gelijken op gevlochten vierkante riempjes en *Urbinia Purpusii* die geregeld haar koraalroode bloemen vertoont, welke naar de punten toe geel zijn.

Onder de Cactussen zijn vermeldenswaard: *Cereus flagelliformis*, *C. peruvianus monstrosus*, als „rotscactus“ welbekend, *C. Pringlei*, *C. validus*, *C. marginatus*, *C. azureus*, *C. giganteus* en *C. Spachianus*. Verder *Echinocactus Grusonii*, *E. cylindraceus*, *E. robustus*, *E. xiphacanthus*, *E. myriostigma*, *E. denudatus*, *E. setispinus*, *E. lamellosus*; *Mammillaria gracilis*, *M. pseudo-fuscata*, *M. spinosissima*; *Echinopsis Oxij-oon*, *Opuntia Maxima*, *O. microdasys* en *O. Rafinesquei*."

Al deze planten waren op de drie in het nummer van 16 Juni j.l. aangekondigde foto's afgebeeld, doch kunnen jammer genoeg in ons blad niet worden opgenomen.

Misschien kan, door algemeene medewerking, nog eens tot het uitgeven van een geïllustreerd orgaan worden overgegaan, waarom wij allen krachtig opwekken, niet alleen zelf lid onzer vereeniging te zijn, doch ook meer deze leden te winnen. Wie nog adressen van vetplantenverzamelaars weet, wordt beleefd verzocht die aan onzen Secretaris, op te geven, opdat deze voor het toezenden van proefnummers kan zorg dragen.

*Speciale cultuur van Cactussen.*

**TH. JANSEN - DEN HAAG**

Koningin Emmakade 148 - Telefoon 2556.

Leden onzer Vereeniging genieten bij een bestelling van minstens f 2.50  
10 procent korting.

Vraagt prijsopgaaf!

**Te koop:** groote rotscactus en vijgencactus. Ook genegen te ruilen voor *E. cactus gibbosus*, *E. cactus setispinus*, *E. cactus minusculus*, *E. nopsus Eyriesii*, *Cereus flagelliformis* en *E. cereus Salm-Dijckianus*.

Correspondentie te richten aan

**Beekman te Gulpen.**

# SUCCULENTA

Orgaan van de Nederl. Ver. van Vetplantenverzamelaars.

Secretariaat : G. D. DUURSMA, B 140 HUIZUM bij Leeuwarden.

## Kamerkasjes.

Niet alle vetplantenverzamelaars beschikken over ruime, warme kas- sen of serres, waarin zij hun planten kunnen tentoonstellen. Velen, vooral in de steden, moeten zich uitsluitend met een op de zon ge- legen vensterbank tevreden stellen en kunnen in het gunstigst geval hun planten 's zomers op balcon of plat nog wat van de frissche buitenlucht doen genieten.

Toch moeten de in dit opzicht minder gelukkigen niet ontmoedigd zijn ; juist in de gewone huiskamer gedijen de meeste vetplanten zeer goed, ja, wij durven gerust beweren dat er geen beter kamerplanten zijn dan juist Cactussen, Aloës en andere vetplanten. Deze interes- sante en door onze lezers zoo geliefde plantengroep toch verlangt over 't algemeen een droge temperatuur, welke wij in de kamer juist aan- treffen.

Een groot bezwaar is echter zijn planten in de gewone huiskamer goed door den winter te krijgen. 's Daags wordt in den regel flink gestookt, doch 's nachts daalt de temperatuur, vooral in de venster- bank, zeer veel, niet zelden beneden het vriespunt. 't Verschil in temperatuur is dan ook zeer groot en dit is voor de planten nadeelig. Bovendien blijft al het kamerstof tusschen de stekels en haren hangen en er is niets waaraan vooral de cactussen grooter hekel hebben dan aan stof. Hun parool is : warmte, licht, lucht en reinheid. Bij groo- tere soorten is het stofeuveld nog wel te verhelpen door zoo nu en dan de planten eens met een stijven ganzerveer af te poetsen, doch bij de kleinere soorten, vooral Mamillaria's, gaat dat zeer moeilijk. Om deze en meer andere redenen is het daarom gewenscht de plan- ten een zoo goed mogelijke beschutting te geven en dit kunnen wij doen door ze in een glazen kasje of bakje voor een zonnig raam te plaatsen.

Al naar de ruimte, die wij beschikbaar hebben, kunnen de afmetin- gen van het kasje zijn. Een heel handig model is een bakje, waarvan de lengte varieert tusschen 60 en 100 cM., de breedte tusschen 40 en 60 cM., de hoogte aan den voorkant 20 tot 25 en van den achter- kant 40 tot 50 cM. Bodem en zijwanden worden uit flink zwaar hout vervaardigd, eveneens de onderhelften van voor- en achterwand; het bovenste stuk hiervan wordt zoo mogelijk van glas gemaakt. 't Afneembare glas moet bij voorkeur uit één stuk zijn ; kunnen wij ergens een stuk van een gebroken spiegelruit opdoen, dan is dat zeer geschikt. Wie een beetje kan knutselen, kan zoo'n bakje zelf wel vervaardigen en wanneer het dan nog netjes grijs geverfd wordt, be- hoeft moeder de vrouw er zich in de huiskamer heusch niet voor te schamen. Zoo'n bakje kan ongeveer 30 tot 50 flinke planten bergen,

die wij zoo plaats en de kleinsten voor en de grooteren achter komen te staan. De planten zelf moeten met hun bovenste zoo dicht mogelijk bij het glas komen te staan en, wanneer de afmetingen van het kasje voor de kleine plantjes eerst al iets te hoog zijn, dan zetten wij de kleine potjes elk op een omgekeerden bloempot of wel brengen in het bakje een plank aan, waardoor het tegen den achterwand mogelijk is zelfs twee rijen planten boven elkaar te plaatsen.

Wanneer het glas in den achterwand van scharnieren voorzien wordt, is het mogelijk te luchten zonder dat het kamerstof op de planten komt, terwijl, wanneer de kachel op een kouden winterdag, flink warm is, hierdoor ook de temperatuur in het kasje kan worden verhoogd.

Gedurende den winter houden wij de planten tamelijk droog en moet de temperatuur bij voorkeur variëren tusschen 5 en 14 graden Celsius, wat wij, door in het kasje een thermometer te hangen, gemakkelijk kunnen constateeren.

In 't voorjaar, wanneer weinig vorst meer te vreezen is, kan het kasje buiten op balkon of plat gezet worden en zoo noodig 's nachts gemakkelijk gedekt.

G. D. D.

---

## Iets uit de geschiedenis der Cacteeën.

### II (Auteursrecht voorbehouden).

Wij hebben in een vorig artikel de verdedigingsmiddelen in den kamp tegen de hitte besproken, maar deze is niet de eenigste vijand welke de cactus te bestrijden heeft.

Het ligt voor de hand dat in de streken waar de droogte zoo overheerschend is, de dieren die daar leven, vocht opzoeken. En voor een dorstig dier is een sappige plant niet te versmaden.

Dat inderdaad sommige dieren cactussen eten, bewijst het volgende stukje uit Darwin's „De reis van de Beagle“ : „Terwijl ik daar heen ging“ schrijft hij, „ontmoette ik twee groote schildpadden, die elk minstens negentig kilogram moeten hebben gewogen ; de één vrat een stuk cactus en toen ik hem naderde, staarde hij mij aan en kroop, langzaam weg ; de andere stiet een diep gesis uit en trok zijn kop in“.

Dit is nu wel een zeldzaamheid; geen dier eet bijna van de cactus en dit heeft zijn reden, want scherpe stekels, vaak met weerhaken bezet, maken leelijke wonden. En dan komt er nog bij dat die wonden moeilijk genezen.

Zoo ziet men dus dat „de bron der woestijn“ goed beschermd is. Welk nut de weerhaken nog meer voor de plant hebben, zullen wij later zien.

Als we een cactus uit den grond nemen, valt het ons direct op dat zij, in verhouding tot haar grootte, een klein, hoewel fijn vertakt wortelstelsel bezit. Het fijn vertakte er van is gemakkelijk te begrijpen. Dat is om al het water uit den grond op te nemen.

Wat de weinige wortels echter betreft, deze zijn oorzaak dat de plant niet stevig in den grond bevestigd is, waarbij nog komt dat zij niet de vette klei uitkiest, waarin een plant met weinig wortels zich nog goed kan vasthechten, doch het losse droge zand. Dit gebrek aan stevigheid heeft dan ook zeer eigenaardige gevolgen.

Verplaats u in gedachten op de steppe. De aanhoudende droogte heeft reeds zeer lang geduurd. Alles is dor en droog. De lucht trilt van de warmte. Maar gelukkig, er komt beweging in. De wind

zet op, neemt toe. Wat komt daar ginder vanaf de windzijde over de vlakke rollen? Het zijn groote bollen, met een verwilderd voorkomen, want het dorre prairiegras kleeft er aan vast. Maak dat ge uit den weg komt, want met zoo'n bol van één tot anderhalvenmeter doorsnede, aan alle zijden met scherpe punten bezet, valt niet te spotten !

Misschien komt u die grootte wat fabelachtig voor, en geen wonder, in ons land is een gekweekte cactus van een halven meter doorsnede al een groote zeldzaamheid.

Darwin schrijft echter : „Ik mat er een van kogelachtigen vorm, welke met inbegrip der stekels een omvang van ruim twee meter had. De hoogte der gewone cilindrische, zich vertakkende soort, bedraagt van vier tot vijf meter, en de omvang (met de doorns) der takken van een tot bijna anderhalven meter.

De reuzencactus (*Cereus giganteus*), welke in de woestijnen van Noord-Mexica voorkomt, wordt zelfs wel 20 tot 30 Meter hoog.

In onze verzamelingen hebben de cactussen echter een geheel ander uiterlijk dan in de wildernis. En daar is reden voor. Ze worden hier veel beter verzorgd en staan niet aan die groote hitte bloot als in hun vaderland. Het gevolg daarvan is dat vele soorten, waaronder b.v. de *Phyllocactus*, hun stekels vaak verliezen. De plant heeft ze niet meer noodig, hoewel het niet te ontkennen valt dat hierdoor het karakterestieke uiterlijk juist verloren gaat. Dit ligt meestal dan aan de aarde waarin de plant gekweekt wordt. In het wild groeit de cactus doorgaans op zandgrond en deze bevat veel kiezel, wat de stekels hard en scherp maakt. De gewone teelaarde bezit deze zelfstandigheid in veel minder mate ; het spreekt dus vanzelf, dat de cactus, als hij geen kiezel meer opneemt, deze stof ook niet in de naalden kan afzetten. En daar de stekels juist een der kenmerkende bijzonderheden zijn die het meest op den voorgrond treden, kunnen wij wel zeggen dat het geheele type van deze plant verandert als hij naar een andere groeiplaats overgebracht wordt.

D. J. W. KREULEN.

---

### **Mesembrianthemum calcareum (Marloth).**

Deze zeer interessante Mesembrianthemum (tot de *Aloidea* behoorend) is wel de mooiste die mij bekend is. De sierlijke blauwgrijze rozetten zijn pl.m.6 c.M. breed en bestaan uit een 10 à 15 tal, aan 't einde platte en daar met witte wratjes bezette bladeren, terwijl de geheele plant met een rose gloed is overdekt.

Evenals vele andere Mesembrianthemums splitsen zij zich en kunnen gescheurd worden. De groeiwijze is gedrongen, zonder stam; de bloem geel.

Vele liefhebbers wren zoogenaamde „Succulenten“, d. w. z. niet-Cactussen, uit hun verzameling, maar voor deze Mesembrianthemum zullen de meesten nog wel een plaatsje willen inruimen.

Van de zeer Vele soorten uit de Mesembrianthemumfamilie zijn nog te noemen : *Mes. Bolusii*, *M. tigrinum* (tijgermuil), *M. repens*, *M. Vulvaria*, *M. cordifolium*, *M. linguiforme*, enz.

Den Haag.

TH. JANSEN.

---

### **De Cactussen in den winter.**

Ze groeien nog zoo mooi in October, onze vetplanten, doch — de tijd van rust is weer daar. Het gaat er mee als met kinderen, die in den zomer 's avonds niet voor donker naar bed willen. Beiden moeten behoorlijk rust hebben ; gaat het niet goedschiks, dan moet dwang worden bijgezet. De cactussen moeten voor den winter hun meeste sappen verliezen, anders komen ze het koude najaarsgetijde niet goed door. Het baat niet of men al over voldoende warmte

beschikt, want men heeft geen daglicht in reserve. Zijn ze volsappig dan moeten ze groeien of bezwijken. Om te groeien moeten ze volop licht hebben dat naastenbij de halve dag ter hunner beschikking behoort te zijn. Zijn ze grootendeels hun sap kwijt, dan rust de groei en kunnen ze met veel minder licht nog goed in leven blijven. Zoo is een kelder, met een venstertje op het Zuiden, zoodat de zon er maar even doorschijnt, meestal een goede bewaarplaats voor vetplanten. De temperatuur moet echter liefst enkele graden boven het vriespunt blijven, wat in een goede kelder meestal het geval is. Is 't er vrij droog in, dan zal men gedurende den winter een paar malen een weinig water moeten toedienen, evenwel noodzakelijk is zulks niet. De vetplant blijft zonder water in den winter wel in leven, doch de wortels kunnen door te veel droogte afsterven, wat echter ook al niet zoo heel erg is, daar zich dat in het voorjaar bij hernieuwden groei spoedig herstelt.

Men kan zijn planten ook wel in de woonkamer overwinteren, maar dan moet wat vaker water worden gegeven, omdat door de warme kachel de aarde in den pot spoedig uitdroogt. Verhoogde temperatuur en meer vocht werken dan echter juist den groei weer in de hand, wat voor de meeste vetplanten (enkele „wintergroeiers" uitgezonderd) nadeelig is. De beste plaats hebben onze planten in den winter dan ook in een kamerkasje, waarin voor evenredige temperatuur gezorgd kan worden. Hierin worden dus de teerste en mooiste planten bewaard, de sterkere en grootere gaan naar den kelder. Bij vriezend weer dienen natuurlijk alle tochtgaten te worden afgesloten en kan desnoods des nachts met kruiken heet water de temperatuur boven vriespunt gehouden worden.

H. J. v. D. BERG, Giekerk.

---

### Lectuur voor den winter.

De dagen beginnen weer te korten en de tijd is voorbij dat we 's avonds na gedane werkzaamheden nog een poosje buiten bij onze gestekelde plegelingen vertoeven.

De koude, schrale tijd komt aan en we zijn weer blij als we den langen winteravond bij de warme kachel en de gezellige lamp kunnen doorbrengen.

Moge er met de verzorging onzer planten op zich zelf thans niet zooveel te doen zijn, de lange avonden zijn bij uitstek geschikt onze kennis op het gebied van vetplanten door het lezen van handboeken te verrijken. Onze bibliotheek, we weten het allen, is nog van kleinen omvang, doch zullen velen onzer leden misschien wel een of ander werk hebben dat zij aan een ander in bruikleen willen afstaan. Wij verzoeken daarom onzen leden, die een of meer werken bezitten en deze voor anderen, beschikbaar stellen, hiervan de titel op te geven, opdat wij in „Succulenta" daarvan een lijstje kunnen plaatsen. Zij, die een boek ter lezing wenschen, kunnen dit dan rechtstreeks bij den eigenaar aanvragen.

Wij stellen voor, deze beschikbaarstelling op dezelfde voorwaarden te doen plaats hebben als de werkjes uit onze bibliotheek, n.l. *leestijd 14 dagen, franco terugzending met bijvoeging van het porto van de heenreis, vergoeding tegen inkoopsprijs bij beschadiging of zoek raken.*

Ondergetekende stelt op bovengenoemde voorwaarden beschikbaar: A Berger „Sukkulente Euphorbiën" en „Monatschrift für Kakteenkunde", jaargang 1 tot 10.

G. D. DUURSMA.

# SUCCULENTA

Orgaan van de Nederl. Ver. van Vetplantenverzamelaars

Secretariaat: G. D. DUURSMA, B 140 HUIZUM bij Leeuwarden.

## III. Iets uit de geschiedenis der Cacteeën.

Wij hebben tot hertoe den cactus in zijn gewone omgeving en levensverrichting gadeslagen, wij willen nu een enkel oogenblik stilstaan bij de hoogste uiting van het leven dezer plant, de bloem. De meeste planten worden gekweekt om de bloem en daarom moet het juist verwondering wekken, dat de cactussen niet veel algemeener worden aangetroffen dan het geval is. Het is als wil de plant in haar schoone bloemen goedmaken, wat zij in haar vaak armzalig voorkomen tekort komt.

Kleur en grootte varieeren zeer. Tusschen het reinste wit en het donkerste rood vinden we vele schakeeringen, waaronder het helderste geel. Vele cactussen brengen kleine bloemen voort (*Mamillaria's*) doch een groot aantal andere soorten prijken met bloemen die wel 20 c.M. in doorsnee zijn. (*Phyllocactus*, *Cereus grandiflorus* e. a.). Zoo'n bloem beloont de moeite van jaren zorg en vol enthousiasme roepen wij huisgenooten en vrienden er bij, om met ons in de bewondering te deelen.

Onder gunstige omstandigheden wordt de bloem ook bij ons door de vrucht gevolgd. Deze is dikwijls stekelig. Dit komt door samengroeiing met de kelkbladeren, die al gauw indrogen en den stekelvorm aannemen. De vruchten bevatten zaden, welke weer aan nieuwe planten het aanzijn kunnen geven. Doch niet alleen door zaad, ook op andere wijze kan de cactus zich vermeerderen.

Reeds eerder is opgemerkt, dat de stekels der plant nog een ander doel hadden dan alleen voor de verdediging te zorgen. En dit doel is: meehelpen aan de verspreiding. Aan de planten onzer verzameling hebben wij het allen wel opgemerkt, hoe aan bolcactussen in het algemeen nieuwe bolletjes en aan *Opuntia's* en *Cereus*soorten nieuwe stengels of leden ontstaan. Ook in de steppe is dat het geval. Vaak strijken dan de dieren met hun huid langs de planten en dan hecht zoo'n nieuw uithangsel zich met zijn stekels aan het dierlijk lichaam vast en wordt soms mijlen ver meegedragen, waar dan, als het valt, een nieuwe plant ontstaat.

Ten slotte wenschen wij nog iets te vertellen van het nut der Cactussen. Het houtachtige geraamte van *Cereus*stammen wordt gebruikt tot het bouwen van woningen. Het sap van sommige soorten is eetbaar en de vrucht tot jam verwerkt. De Cachenilleteelt op *Opuntia vulgaris*, ter verkrijging van de roode verfstof is bekend. In 1828 werd deze teelt ook in Ned. Indië beproefd. Dit geschiedde op het gouvernements landbouw-etablisement te Krawang en op enkele particuliere ondernemingen. Na eenige jaren met aanvankelijk succes bekroond te zijn, bleek het echter dat deze gouvernements-cultuur geen voordeel opleverde en werd ze in 1865 opgeheven, ook al doordat men thans langs chemischen weg goedkoper de karmozijnroode kleurstof bereiden kan.



In den laatsten tijd houdt men zich meer bezig met het kweeken van cactussen als veevoeder. De Amerikaansche kweeker Burbank gelukte het namelijk cactussen zonder doorns te kweeken en als er nu, bij het weer plaatsen van deze variaties in de steppe geen terugslag intreedt, dan zou dit verstrekkende gevolgen kunnen hebben.

De steppe zou dan geschikt gemaakt kunnen worden voor veeteelt. Wat een toekomst voor die groote vlakten, die daar nu nog ongebruikt zich uitstrekken. Het groote bezwaar was altijd het drinkwater en voedsel voor het vee. En nu kan er de cactus komen, zeer waterrijk en sappig en van haar het vee eten en drinken.

Ik heb getracht in deze artikeltjes enkele bijzonderheden uit het leven onzer gestekelde vrienden mede te deelen ; mijn hoofddoel was wat meer belangstelling voor ze op te wekken.

Ten slotte aan de verzorgers van deze kinderen uit de heete keerkingslanden een vriendelijken raad. Als een vreemdeling ons land bezoekt, behandelt men hem met onderscheiding. En deze plant, die zeer geheimzinnige levenskrachten in zich draagt, welke slechts bij enkele soorten in de bloem volkomen tot uiting komen, verdient die onderscheiding ten volle.  
D. J. W. KREULEN.

NASCHRIFT. Vooral het laatste gedeelte van de uitgebreide copie moest wegens de beperkte ruimte in ons blad belangrijk worden ingekort. Zooals wij reeds bij het eerste artikel opmerkten, zijn wij het in alles niet eens met den geachten schrijver. Niettemin zijn wij den heer K. zeer dankbaar voor zijn bijdrage en waar wij uit den kring onzer lezers meerdere critische beschouwingen ontvingen, bewijst dit dat ook in ons land getracht wordt door studie en onderzoek iets van den geheimvollen sluier, welke over het Cactusleven gespreid ligt, op te lichten.

In een der eerstvolgende nummers hopen wij zoo'n critisch beschouwend artikel op te nemen, in het vertrouwen dat hierdoor de Cactusstudie nog meer bevorderd zal worden.

---

## Mededeelingen.

LEDENLIJST. In dit nummer is de lijst opgenomen van de personen, welke thans lid onzer Vereeniging zijn en worden eventueele adresveranderingen en namen van nieuwe leden voortaan geregeld in „Succulenta" vermeld. Ieder wordt nog eens opgewekt in eigen omgeving zooveel mogelijk nieuwe leden te winnen.

UITBREIDING. Gaarne zouden we ons blaadje wat grooter omvang geven en zoo nu en dan ook eens een illustratie plaatsen ; het bedrag dat thans aan contributies binnenkomt laat dit echter nog niet toe. Misschien zijn er echter leden die hun bijdrage voor het komend jaar iets kunnen verhoogen en wanneer dan bovendien een flink aantal nieuwe leden toetreedt, zal in elk geval zoo nu en dan eens een nummer van dubbele grootte verschijnen.

---

## Lijst der leden over 1919.

- |                         |            |                         |
|-------------------------|------------|-------------------------|
| 1. P. van Woerden       | Akkrum     |                         |
| 2. B. Reijnvaan         | Amersfoort | Wijerstraat 9.          |
| 3. P. van Stralen Jr.   |            | Tuinbouwwakonderw.      |
| 4. J. J. M. v. Bergen   | Amsterdam  | Joh. Verhulststr. 97.   |
| 5. V. Bing              | „          | Amstelveenscheweg 152.  |
| 6. P. de Boer           | „          | Wijtenbarchstr. 54.     |
| 7. K. van Buuren        | „          | Linnaeusstr. 43.        |
| 8. D. G. Buurman        | „          | 1e v.d. Helststr. 59.   |
| 9. Mej. W.-Druijvestein | „          | Keizersgracht 532.      |
| 10. W. F. Eigenstein.   | „          | Corn. Anthoniestr. 50.  |
| 11. M. G. van Gelder    | „          | Rustenburgerstr. 239.   |
| 12. J. H. Jouvenaz      | „          | Corn. Anthoniestr. 62.  |
| 13. R. Matthes          | „          | Roemer Visscherstr. 27. |

|                          |                     |                             |
|--------------------------|---------------------|-----------------------------|
| 14. H. Schutjes          | Amsterdam           | Krugerplein 16 <sup>I</sup> |
| 15. W. A. van Veen       | „                   | Damrak 90.                  |
| 16. J. P. Karthaus       | Apeldoorn           | Amersf. weg 11.             |
| 17. H. F. Klein          | „                   | Prins Mauritslaan 20.       |
| 18. Mevr. H. van Dorp    | Baarn               | Cantonlaan 4.               |
| 19. Mej. M. Kroes        |                     | Eemnesserweg 19.            |
| 20. J. H. van Dijk       | Berkel (Z.-H.)      |                             |
| 21. Mevr. Moggenstorm    | Bloemendaal         |                             |
| 22. E. W. Scholten       |                     | Huize „Kinheim“.            |
| 23. Mej. E. J. Momma     | Bussum              | Villa „Dennenkamp“.         |
| 24. J. B. G. Schrage     |                     | Torenlaan 14.               |
| 25. H. Rabjoha           | Delden (O.)         |                             |
| 26. J. v. d. Heijden.    | Dirksland           | Stationsweg.                |
| 27. A. D. Rozendal       | Dockum              |                             |
| 28. Mej. M. Hubrecht     | Doorn               | „Witte Huis“.               |
| 29. E. v. d. Arend       | Egmond a/ Hoef      | Schoolstraat.               |
| 30. D. Meijer            | Franeker            | Osingastr. 14.              |
| 31. M. A. H. Oosting     | „                   | Hoek Raadhuisplein 1.       |
| 32. J. de Groot          | Giesendam           | Hoofd der School.           |
| 33. S. G. Kooista        | Goënga (Fr.)        |                             |
| 34. M. L. Spruijt        | Horredijk           |                             |
| 35. Mevr. van Beresteijn | 's-Gravenhage       | Stolkweg 3 1.               |
| 36. Th. Jansen           | „                   | Kon. Emmakade 148.          |
| 37. J. J. Verbeek        | Wolthuis            |                             |
|                          | „                   | Molenaarstr. 19.            |
| 38. D. van Nes           | 's-Gravenland       |                             |
| 39. Mej. Marjan Copijn   | Groenekan b/Utrecht | Huize „Welgelegen“.         |
| 40. Beekman              | Gulpen              |                             |
| 41. H. J. C. Broeker     | Haarlem             | Brouwerskade 41rood.        |
| 42. C. H., Prins         | „                   | Roosveldstr. 42.            |
| 43. P. W. de Wolf        |                     | M. v. Heemskerkstraat 2.    |
| 44. Mej. H. Testers      | Halsteren           | Huize „Buitenrust“.         |
| 45. D. J. van Brummen    | Hardinxveld         |                             |
| 46. D. Fennema           | Heemstede           | Bronsteeweg 96.             |
| 47. Ella Pauw -          | „                   | Linnaeuslaan 2.             |
| 48. S. van Kommünde      | Heesch bij Oss      |                             |
| 49. W. B. Leenheer       | Heinenoord          | Zuid-Beveland.              |
| 50. W. H. Elinga         | Helder              | Wilhelminastr. 4.           |
| 51. J. Leeuw             | „                   | Dijkstraat 10.              |
| 52. J. P. Mijnlief       | Herwijnen           |                             |
| 53. E. F. J. Hoolboom    | Heukelum            |                             |
| 54. J. Knake             | „                   |                             |
| 55. A. Z. Geveke         | Hilversum           | 's Gravenl.weg 151.         |
| 56. E. Labarre           | „                   | Borneolaan 2.               |
| 57. G. D. Duursma        | Huizum              | B 140.                      |
| 58. T. B. v. d. Kooi     | „                   | Verlengde Schrans.          |
| 59. B. D. van Loghum     | Kampen              | Oudestraat 162.             |
| 60. A. A. van Mourik     | Kerk-Avezaath       | bij Tiel.                   |
| 61. V. G. Ploem          | Kerkrade            | Veldkoel 8.                 |
| 62. Ds. J. E. Klomp      | Kesteren            |                             |
| 63. H. G. Bult           | Langweer            | Arts.                       |
| 64. J. H. Valkhof        | Leeuwarden          | Wijbr. de Geeststr. 31 a.   |
| 65. J. Middelburg        | De Lier             |                             |
| 66. M. Verhoog           | Monster,            | Koopman.                    |
| 67. J. H. Prummel        | Musselkanaal        |                             |

|                           |                    |                          |
|---------------------------|--------------------|--------------------------|
| 68. Mev. H. Bolt Ritsema  | Nieuwe-Pekela      |                          |
| 69. Mej. H. Hudig         | Nijmegen           | Kwakkenberg.             |
| 70. Jonkv. J. E.vSijtama  | Oldebroek          | Schouwenburg post        |
| 71. D. Kieft              | Opperdoes          | Elburg.                  |
| 72. M. Ehrit              | Overschie          | Dorpsstraat.             |
| 73. Mevr. J E. Waller     | Overveen           | „Kweekduin“.             |
| 74. H. Degen              | Poortugaal         | gemeente Rotterdam.      |
| 75. Th.M. Buldens Brack   | Reeuwijk bij Gouda | Huize „ Voorzorg“.       |
| 76. Mevr. Wed. S. de      |                    |                          |
| Ridder                    | Retranchement      | Z e e l a n d .          |
| 77. H. Arnolds            | Roermond           | Voogdijstraat 7.         |
| 78. A. Schreurs           |                    | Kapellerlaan 39.         |
| 79. Mevr. F. van Gilze    | Roosendaal         | M a r k t 79 .           |
| 80. J. Mous.              |                    | Burgerhoutschestr. 40.   |
| 81. M. J. de Beus         | Rotterdam          | Boezemsingel 51.         |
| 82. P. Hannik             | "                  | 2e Middeliandstr. 34b.   |
| 83. J. M. vanden Houten , | "                  | Rob Fruinstr. 64.        |
| 84. F. P. Jelier          | "                  | Ruilstr. 27a.            |
| 85. C. Kuiper             | "                  | Kaatsbaan 8.             |
| 86. Mej. I. Mees          | "                  | Parklaan 16.             |
| 87. J. Opmeer             | "                  | Bellevoystr. 25b.        |
| 88. Joh. Pronk            | "                  | Schieweg 7.              |
| 89. M. J. Rademacher      | "                  | Esschenlaan 20.          |
| 90. Mej. Th. E. Slis.     | „                  | Heemraadsingel 174:      |
| 91. A. Vreugdenhil Lzn.   | „                  | Vijverhofstr. 179b.      |
| 92. L. Wit                |                    | Blommerdijkschelaan 9b.  |
| 93. L. v. d. Weij         | Sneek              | Oosterdijk.              |
| 94. C.W. C. du Boeuff     | Sommelsdijk        |                          |
| 95. Mej. M.C. Karsten     | Terborg            | Geld.                    |
| 96. J. Heuff Ezn.         | Tiel               | Huize „ Walstede“        |
| 97. P. P. v. d Bergh      |                    |                          |
| v. Eysinga                | Utrecht            | v. Limb. Stirumstr. 24.  |
| 98. J. A. H. Eberson      | „ "                | Nachtegaalstr. 8.        |
| 99. H. W. Ferree          |                    | Tolsteegsingel 0. Z. 17. |
| 100. Mevr. J. K Huysinga  |                    |                          |
| de Man                    | „                  | Heerenstr. 43.           |
| 101. L. Kraan             | „                  | Zonstraat.               |
| 102. A. Montfoort         | „                  | Graanstr. 2 bis.         |
| 103. H. Oortman Gerligs   | „                  | W. Barendstr. 57.        |
| 104. A. Schoemaker        | „                  | Amaliastr. 15.           |
| 105. F. Voorwindt         | „                  | Olijfboomstr. 16.        |
| 106. C. de Vries          | „                  | Catharynasmgel 16 bis.   |
| 107. C. G. Wagenaar       | „                  | Obrechtstr. 40.          |
| 108. Jacq. Hofmans        | Venlo              | Sigarenkiosk.            |
| 109. Eduard Nettesheim    | „                  |                          |
| 110. Jean HJ. van Wijlink | „                  | Roermondschestr. 31.     |
| 111. Mevr. H. R. A. v.    |                    |                          |
| Schelle                   | Wassenaar          | Huize „Ter Veken“.       |
| 112. Th. Heeg             | Woudsend           |                          |
| 113. W. Mulder            | Zutfen             | Badhuisweg W 9.          |
| 114. F. Schreuder         | Zwammerdam         | Arts.                    |
| 115. W. Burgers           | Zwolle             | Veenstr. 1a.             |
| 116. A. H. v., Diggelen   | „                  | Kl.Weerenland 18.        |

TE KOOP bij H. F. KLEIN, 20 Prins Mauritslaan, APELDOORN; Mam. gracilis, Mam. elongata var. stella aurata f 0.40, Phylloc. Kuppri (witbl.) f 0.75. Zaden van Cereus grandifl. en Ech. cactus Grusonii per 20 korrels f 0.25 fr. p. post.